

Oamk Journal

Oulun ammattikorkeakoulun julkaisu

Tämä on alkuperäisen julkaisun rinnakkaistallenne. Rinnakkaistallenne saattaa erota alkuperäisestä sivutuksestaan ja painoasultaan.

This is an electronic reprint of the original publication. This version may differ from the original in pagination and typographic detail.

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä/Please cite the original version:

Kosonen, K., & Svanberg, E. (2024). Kokemuksia korkeakoulutettujen maahanmuuttajien harjoittelusta. *Oamk Journal*, (71). Oulun ammattikorkeakoulu. <http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe2024060645999>

METATIEDOT

Tyyppi: Blogi

Julkaisija: Oulun ammattikorkeakoulu

Julkaisunumero: 71/2024

Julkaisuvuosi: 2024

Tekijätiedot: Kosonen Katri, Svanberg Eija

Oikeudet: [CC BY-SA 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/)

Kieli: suomi

Pysyvä osoite: <http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe2024060645999>

Tiivistelmä: Suomessa asuu korkeakoulutettuja maahanmuuttajataustaisia osaajia, jotka ovat muuttaneet Suomeen puolison työn, avioliiton tai pakolaisstatuksen vuoksi. Heidän työllistymisensä koulutusta vastaaviin tehtäviin on tärkeää mietittäessä työvoiman lisäämistöimiä. Lyhyelläkin harjoittelujaksolla, jossa pääsee tutustumaan suomalaiseen työkuultuuriin, voi olla tärkeä merkitys työllistymiseen. Harjoittelu auttaa maahanmuuttajataustaisia myös suomen työkielen kehittämisessä. Yritysten ja organisaatioiden näkökulmasta harjoittelujaksolla voi pienillä toimilla lisätä oman työyhteisön monimuotoisuutta. Oulun ammattikorkeakoulun SIMHE-tiimi otti ensimmäiset harjoittelijat vuonna 2022, ja sen jälkeen on ollut lukuisia korkeakoulutettuja tutustumassa suomalaiseen työelämään.

Kokemuksia korkeakoulutettujen maahanmuuttajien harjoittelusta

17.6.2024 - Kosonen Katri, Svanberg Eija

Kansainvälisistä osaajista puhuttaessa tulisi muistaa, että Suomessa jo asuu korkeakoulutettuja maahanmuuttajia, jotka ovat muuttaneet maahan avioliiton, puolison työn tai pakolaisstatuksen vuoksi. Heidän työllistymisensä varmistaminen on tärkeää työvoiman lisäämiseksi ja yhteiskuntaan integroitumiseksi. Harjoittelumahdollisuudet ovat tärkeitä ensivaiheita kohti työelämää.

Suomen työikäisten määrä vähenee ja uusia työntekijöitä on saatava lisää. Tulisi kuitenkin muistaa, että Suomessa asuu korkeakoulutettuja maahanmuuttajataustaisia osaajia, joista moni on opiskellut jo usean vuoden ajan suomen kieltä. Monet heistä kokevat, että koulutusta vastaavan työpaikan saaminen on haastavaa, koska heillä ei ole tarvittavia työelämän verkostoja eikä kokemuspohjaa suomalaisesta työelämästä. Kokemusta työelämästä ei voi saada, jos ei pääse kokeilemaan.

Oulun ammattikorkeakoulu (Oamk) on toiminut vuodesta 2017 lähtien SIMHE (Supporting Immigrants in Higher Education in Finland) -palveluiden valtakunnallisena vastuukorkeakouluna. Osana tätä toimintaa haluamme olla mukana tarjoamassa harjoittelumahdollisuuksia korkeasti koulutetuille maahanmuuttajille.

Harjoittelun aloitus

Oamkin SIMHE-palveluihin tuli vuoden 2022 lopussa ensimmäiset yhteydenotot motivoituneilta IT-alan osaajilta, jotka halusivat tulla tutustumaan suomalaiseen työelämään ja oppimaan lisää suomea. Tämä herätti kieltämättä ensimmäiseksi ajatuksia siitä, onko meillä mielekästä sisältöä harjoittelujaksolle, osaavatko he riittävästi suomea ja kuinka paljon työaikaa heidän ohjaamiseensa menee.

Päätimme kuitenkin lähteä kokeilemaan jotain uutta ja otimme henkilöt haastatteluun. Avoimin mielin keskustelimme ja ideoimme harjoittelujakso sisältöä. Hyvin nopeasti keskustelussa tuli esille, kuinka tärkeänä kotoutumiskoulutuksen opiskelijat pitivät sitä, että he ylipäättään saivat harjoittelupaikan. Kuuden viikon harjoittelun sisällöllisiä tavoitteita olivat muun muassa suomen kielen kehittyminen ja työkuultuuriin tutustuminen.

Tammikuussa 2023 SIMHE-tiimissä aloittivat ensimmäiset harjoittelijat. He olivat Sri Lankasta kotoisin oleva **Nilushika** ja intialainen **Shilpa**, joilla molemmilla oli kotimaassaan hankittu korkeakoulutus. He olivat asuneet Suomessa vain 1,5 vuotta ja olivat erittäin motivoituneita oppimaan suomen kielen ja suomalaisen kulttuurin.

Työtehtäviin tutustuminen

Alkuvaiheen ajatukset harjoittelun sisällöstä tai suomen kielestä riittävydestä osoittautuivat turhiksi. Shilpa ja Nilushika olivat luontevasti mukana eri palavereissa, valtakunnallisissa tapaamisissa ja verkostokokouksissa. Melkein jokaisessa uudessa tilanteessa he esittelivät itsensä ja osaamisensa. Oli tärkeää, että he tulivat näkyviksi palavereissa aktiivisina osallistujina. SIMHE-tiimin mieltä lämmitti erityisesti erään verkostopalaverin jälkeen tullut viesti palaveriin osallistuneelta asiantuntijalta:

”Teillä on kyllä Oulussa aivan uskomatonta SIMHE-toimintaa, hehkutan sitä kaikkialla! Oli niin hienoa nähdä eilen teidän harjoittelijoita ja mietinkin, että pitää itsekkin aktivoitua harjoittelusaralla!”

Lukuisten palavereiden lisäksi harjoittelijat olivat mukana SIMHE-tiimin toiminnassa sekä osallistuivat maahanmuuttajille suunnatun valmentavan koulutuksen tunneille. He olivat tuntien aihealueesta riippuen kuunteluoppilaina, ohjaajina tai opiskelijoina. Shilpan ja Nilushikan ammattitaitoa tarvittiin erityisesti IT-alalla, jossa he pystyivät hyödyntämään omaa koulutustaan.

Kielitaito kehittyy kahvihuoneessa

Tärkeäksi paikaksi harjoittelun aikana muodostui kahvihuone (kuva 1), jossa pystyi taukojen aikana tapaamaan luontevasti Oamkin henkilökuntaa. On tärkeää, että maahanmuuttajataustaisille puhutaan suomea ja mahdollistetaan heidän arkikielensä kehittyminen. Puhekieli on hyvin erilaista kuin kirjoitettu teksti, ja vaikeutena usein onkin päästä arkikieliseen keskusteluun mukaan. Taisimme etukäteen mainita muutamalle työkaverille, että meidän harjoittelijoiden kanssa puhutaan suomea eikä englantia. Moni maahanmuuttajataustainen kokee kiusallisena tilanteen, jossa he haluaisivat päästä puhumaan suomea, mutta heille puhutaankin lähtökohtaisesti englantia.

KUVA 1. Shilpa (vas.), Nilushika ja Eija Svanberg keskustelemassa kahvihuoneessa (kuva: Katri Kosonen).

Harjoittelijoissa ihmetystä herätti se, että Suomessa on monta taukoa työpäivän aikana. Heidän kotimaassaan pidetään työpäivän aikana vain yksi tauko. Toinen yllätys kahvihuoneessa oli se, etteivät suomalaiset olekaan niin hiljaisia kuin he olivat aikaisemmin luulleet. Shilpa totesikin:

”Ajattelen, että suomalaiset ovat tosi hiljaisia, mutta ei ole. Kahvihuoneessa kaikille joo nauraa ja juttelevat me ajattelemme ennen, että suomalaiset ihmiset vain hiljainen ja paljon, mutta se oli yllätys.”

Harjoittelijoiden huomioita työkuulttuurista

Shilpa ja Nilushika opiskelivat kotouttamiskoulutuksessa, jossa opetetaan perusasiat suomalaisesta kulttuurista. Kysyimme heiltä, miltä suomalainen työkuulttuuri vaikuttaa. Hieman yllättäen kuulimme, että meidän työntekemisemme on rauhallista ilman kiireen tuntua. Harjoittelijat kiteyttivät asian näin:

”Kun vertailee minun kotimaan työkulttuuria

ajattelen, että minun kotimaassani kaikki työkaverit ja kaikki työskentelivät aina. Aina kun olen työssä, aina tekee tehtävää, ei paljon keskustella muiden kanssa, koska olin kiireinen. Suomen työkulttuuri on rauhallinen helposti. Kun minun kotimaassani on vaikeaa aina kiireellinen ja jos minä istun kahvihuoneessa joskus minun pomo kysyy, miksi sinä ei ole työpaikassa ja jotain.”

Harjoittelijoiden kertomukset omista kokemuksistaan ja kulttuureistaan avasivat näkemystämme omasta työkultuuristamme. Ymmärsimme, mikä merkitys lyhyelläkin harjoittelulla on maahanmuuttajille. Nilushika kiteytti harjoittelujaksoa näin:

”Minun mielestäni opin paljon harjoittelustani. Olin iloinen, että valitsin Oamkin ensimmäiseksi harjoittelupaikakseni. Tunsin, että suomen kielen taitoni parani päivä päivältä, sain arvokasta tietoa suomalaisesta työelämästä ja työkultuurista, opin uusia työelämään liittyviä sanoja ja löysin uusia ystäviä.”

Kokemukset harjoittelusta

Harjoittelujaksosta jäi SIMHE-tiimiin hyvin positiiviset kokemukset. Oli tärkeää, että harjoittelijoita oli kaksi yhtä aikaa. Näin he saivat vertaistukea toisistaan. Harjoittelijat olivat omatoimisia ja aktiivisia ja tottuivat pian työpaikkamme käytänteisiin. Olikin tärkeää, että he pääsivät tasavertaisesti työyhteisöön mukaan näyttämään ja käyttämään osaamistaan ja kehittämään työelämätaitojaan. Erityisen ilahduttavaa oli kuulla, että harjoittelun jälkeen Shilpa lähti opiskelemaan Oamkiin ylempää ammattikorkeakoulututkintoa ja Nilushika työllistyi oman alansa tehtäviin Ouluun.

Shilpan ja Nilushikan jälkeen SIMHE-tiimissä on ollut useita korkeakoulutettuja harjoittelijoita esimerkiksi Turkista, Intiasta, Egyptistä, Taiwanista, Koreasta ja Japanista. Kansainvälisten osaajien harjoittelujaksoilla haluamme omalta osaltamme olla mukana edistämässä työyhteisöjen monimuotoisuutta, jossa kaikki työntekijät voivat tuntea olonsa tervetulleiksi ja arvostetuiksi riippumatta taustastaan tai kansalaisuudestaan.

Katri Kosonen

yliopettaja

Ammatillinen opettajakorkeakoulu

Oulun ammattikorkeakoulu

Eija Svanberg

lehtori

Ammatillinen opettajakorkeakoulu

Oulun ammattikorkeakoulu